

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/98/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122203972
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3122203972.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Ľubicou Balalovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, v konaní zastúpeného kolíznym a procesným opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky Y. O., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom R., a otca J. L., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom V. E. XXX, o návrhu otca na zvýšenie vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Matka je povinná prispievať na výživu mal. R. sumou 140,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od 01.06.2022, čím sa zvyšuje jej doterajšia vyživovacia povinnosť zo sumy 85,- Eur mesačne na sumu 140,- Eur mesačne.

Dlh na výživnom pre mal. R. za obdobie od 01.06.2022 do rozhodnutia súdu vo výške 275,- Eur sa matke dieťaťa povolí uje splácať popri bežnom výživnom k rukám otca v mesačných splátkach po 22,- Eur s účinnosťou zaplataenia prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

Týmto sa zmeňuje rozsudok Okresného súdu Trenčín č.k. 35P/114/2019-67 zo dňa 15.01.2020.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania sa otec dieťaťa domáhal zvýšenia výživného pre maloletého R. na sumu 200,- € mesačne od 01.06.2022. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 35P/114/2019-67 zo dňa 15.01.2020 bola matka maloletého zaviazaná prispievať na výživu R. sumou 85,- € mesačne. Od roku 2020 náklady spojené s výchovou maloletého podstatne vzrástli. Maloletý nastúpil do ZŠ v V. E.. Je potrebné pre neho zakúpiť viac oblečenia, pracovných pomôcok, pracovných zošitov, zaplatiť poplatok za návštevu krúžkov, za družinu, za stravné, kúpiť mu sezónne oblečenie a obuv. Pracuje vo firme H. J. s príjmom 700,- € mesačne. Okrem výdavkov na stravu a bežnú starostlivosť má náklady spojené s bývaním. Postupne dokupuje základné vybavenie izby pre R., posteľ, skriňa, písací stôl atď., aby mal vytvorené optimálne podmienky pre jeho intelektuálny rozvoj.

2. Otec dieťaťa na pojednávaní dňa 23.09.2022 uviedol, že maloletý začal chodiť do školy, do 1. ročníka nastúpil v septembri 2021. Maloletý sa stravoval v školskej jedálni aj v 1. ročníku s poplatkom 26,- € mesačne, teraz navštevuje 2. ročník, stravuje sa v školskej jedálni s poplatkom 28,- € mesačne. Maloletý aj v 1. ročníku, aj teraz navštevuje školský klub detí s poplatkom 48,- € štvrťročne. Maloletý navštevuje krúžok anglického jazyka a športových hier, tieto krúžky sú v rámci školy bezplatné, ale maloletému musel kupovať knihy, zošity, čo stálo 36,- €. Minulý rok chodil na krúžok karate v V., za tento krúžok nič neplatil, lebo chodil ku kamarátovi, len maloletého musel voziť 2-krát do týždňa. Krúžok karate už zrušil,

lebo už toho bolo veľa. Maloletého baví matematika a anglický jazyk, preto chodí na krúžok anglického jazyka, podporuje ho v tomto smere. Zdravotný stav má maloletý dobrý. V škole platí maloletému ZRPŠ 20,- €. Mal zvýšené výdavky, aj keď maloletý nastupoval do 1. ročníka na zošity, školské pomôcky. Len za perá, farbičky, štetce zaplatil 25,80 € a za pomôcky na výtvarnú 18,70 €. Taktiež maloletému musel kupovať oblečenie. Maloletý mobilný telefón nemá. Maloletému kúpil kvôli škole notebook, tento stál 200,- €. Maloletému zariaďoval detskú izbu, len za skriňovú zostavu zaplatil 380,- €. Maloletému šetrí minimálne po 20,- € na jeho sporiacom účte. Je zamestnaný u zamestnávateľa H. J., a.s., u tohto zamestnávateľa dosahuje priemerný príjem 650,- €. Niekedy má nižší príjem, keď musí zostať doma s maloletým, v tomto smere je zamestnávateľ ústretový, dajú mu voľno, keď potrebuje. Má zrážky zo mzdy, pretože mal v minulosti dlh na Sociálnej poisťovni, mal by tento dlh zaplatiť do 2/2023. S maloletým býva v rodinnom dome, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve jeho rodičov, každý má v tomto 1/2-icu, otec v tomto dome nebýva. Platí v dome všetky náklady, okrem vody, pretože matka je dôchodkyňa, poberá dôchodok 211,- €. Jeho matka platí vodu 160,- € polročne, tento rok platila iba 40,- €. Matka kupuje do domácnosti stravu, aj oblečenie R., keď potrebuje. V dome platí elektriku 61,- € mesačne, kúri tuhým palivom, takto má výdavky na drevo 400,- € ročne. Matka sa o maloletého vôbec nezaujíma. Naposledy ho videla, asi keď sa narodil. Matka si ani neplní riadne vyživovaciu povinnosť. Poberá náhradné výživné. Ani rodina zo strany matky sa o maloletého žiadnym spôsobom nezaujíma. Poukázal na to, že matka žije ako bezdomovkyňa, toto vie od brata. Je PN od 6/2022, toto bude zrejme záležitosť dlhšieho obdobia. Poberá nemocenské dávky 17,- € denne.

3. Kolízna opatrovníčka poukázala na to, že naposledy bolo zvyšované výživné pre maloletého v r. 2020, kedy maloletý navštevoval MŠ, aktuálne navštevuje ZŠ, z čoho je zrejme, že výdavky pre maloletého sa výrazným spôsobom zvýšili. S poukazom na zistené mzdy, ktoré by matka mohla dosahovať v ČR, navrhla zvýšiť výživné na sumu 130,- € mesačne.

4. Matka maloletého sa pojednávania nariadeného na termín 23.09.2022 nezúčastnila, pričom svoju neúčast' na tomto pojednávaní neospravedlnila, nežiadala z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, preto súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca dieťaťa, oboznámil návrh otca na zvýšenie výživného, výplatné pásky, potvrdenie o zaplatení dobierky, pokladničné doklady, poštové poukazy, potvrdenie ÚPSVaR Trenčín, ilustrácie otca a matky v Sociálnej poisťovni, rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 35P/114/2019-67 zo dňa 15.01.2020, prehľad miezd v ČR, mediány miezd podľa pohlavia a vzdelaní a zistil nasledovný skutkový a skutočný stav veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 35P/114/2019-67 zo dňa 15.01.2020 bola matka maloletého zaviazaná prispievať na výživu maloletého R. sumou 85,- € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od 01.07.2019, čím bola zvýšená jej doterajšia vyživovacia povinnosť zo sumy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na sumu 85,- € mesačne. Dlh na výživnom pre maloletého R. za obdobie od 01.07.2019 do 31.01.2020 vo výške 393,47 € bola matka maloletého dieťaťa zaviazaná splácať v pravidelných mesačných splátkach k rukám otca vo výške 16,40 € spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka sa zdržiava na neznámom mieste, ani otec nevie, kde sa nachádza, nie je s ňou v kontakte, o maloletého sa nezaujíma, nenavštevuje ho. Súdu sa podarilo zistiť len to, že matka sa zdržiavala v komunite ľudí bez domova v okolí železničnej stanice V. v opustenom dome, koncom roka 2019 sa mala zdržiavať niekde v Českej republike. Lustráciou v súdnom manažmente na tunajšom súde bolo zistené, že voči matke maloletého bolo vedené trestné konanie pre prečin zanedbania povinnej výživy pod sp. zn. 3T/11/2019. Vec bola právoplatne skončená trestným rozkazom, na základe ktorého bola matka podmienene odsúdená na odňatie slobody na 3 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 1 roka do 25.04.2020. Z oznámení Sociálnej poisťovne a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny mal súd za preukázané, že matka nepoberala žiadne dávky v nezamestnanosti, ani iné obdobné sociálne alebo štátne dávky. Otec maloletého je slobodný, žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí sú obaja na dôchodku. Je zamestnaný s čistým mesačným príjmom cca 400,- €. Okrem toho poberá aj prídavok na dieťa. Rodičom prispieva na plyn, TV a internet cca 120,- € mesačne. Okrem toho si platí životné poistenie 18,- € mesačne. Mal. R. má 5 rokov a navštevuje MŠ v V. E.. Poplatok za stravu v materskej škole je 27,60 € mesačne, poplatok za materskú školu je 10,- € mesačne. Chodí na logopédiu v škôlke. Maloletý navštevuje krúžok karate, s

čím sú spojené len výdavky na dopravu. Maloletý nie je dispensarizovaný v žiadnej odbornej ambulancii, jeho zdravotný stav je dobrý. Má veku primerané potreby.

7. V súčasnosti maloletý R. navštevuje 2. ročník ZŠ. Stravuje sa v školskej jedálni s poplatkom 28,- € mesačne. Navštevuje školský klub detí s poplatkom 48,- € štvrťročne. Maloletý navštevuje krúžok anglického jazyka a športových hier, tieto krúžky sú v rámci školy bezplatné, ale otec maloletému musel kupovať knihy, zošity, čo stálo 36,- €. Zdravotný stav má dobrý. V škole otec platí maloletému ZRPŠ 20,- €. Mal zvýšené výdavky pri nástupe maloletého do školy na zošity, školské pomôcky. Za perá, farbičky, štetce zaplatil 25,80 € a za pomôcky na výtvarnú 18,70 €. Taktiež mu otec musel kupovať oblečenie. Otec maloletému kúpil kvôli škole notebook, tento stál 200,- €. Maloletému zariaďoval detskú izbu, za skriňovú zostavu zaplatil 380,- €. Maloletému otec šetrí minimálne po 20,- €.

8. Otec maloletého je zamestnaný u zamestnávateľa H. J., a.s., u ktorého dosahoval čistý príjem, podľa výplatných pásov, v 10/2021 - 679,34 €, v 11/2021 - 594,74 €, v 12/2021 - 81,- €, v 01/2022 - 580,12 €, 02/2022 - 532,57 €, v 03/2022 - 270,98 €, v 04/2022 - 874,23 €. Otcovi vykonáva zamestnávateľ zrážky zo mzdy, ktorých výška sa pohybuje od 26,37 € do 423,71 € mesačne. Otec s maloletým a svojou matkou bývajú v rodinnom dome, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve rodičov otca maloletého, každý má v tomto 1/2-icu. Matka otca maloletého je dôchodkyňa a poberá dôchodok 211,- € mesačne a v dome platí vodu od 40 do 160,- € polročne. Matka otca maloletého kupuje do domácnosti stravu, aj oblečenie R.. Otec maloletého v dome platí elektrikú 61,- € mesačne, kúri tuhým palivom, má výdavky na drevo 400,- € ročne. Otec maloletého poberá prídavok na dieťa vo výške 30,- € mesačne a náhradné výživné vo výške 85,- € mesačne. Podľa vyjadrenia otca je PN od 6/2022 a poberá nemocenské dávky 17,- € denne.

9. Matka maloletého sa zdržiava v súčasnosti v N. P.. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R. mal súd za preukázané, že matka nepoberá žiadne sociálne dávky. Z lustrácie Sociálnej poisťovne vyplýva, že matka maloletého nie je v Sociálnej poisťovni evidovaná ako zamestnanec, ani ako poberateľ dôchodku, ani nemocenských dávok. Matka sa o maloletého nezaujíma, nestretáva sa s ním, neplní si riadne vyživovaciu povinnosť.

10. Z mediánov miezd podľa pohlavia a vzdelania je zrejماً hrubá mzda žien so základným a nedokončeným vzdelaním v roku 2020 - 25.246,- Kč. Z internetovej stránky Českého štatistického úradu je zrejماً priemerná hrubá mzda v druhom štvrťroku 2022 vo výške 40.086,- Kč, reálna - 9,8 % (-3.928,43), čo po prepočte predstavuje 36.157,57 Kč.

11. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa

za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. V danej veci je predmetom konania zvýšenie výživného pre maloleté dieťa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vyživovacia povinnosť matky k maloletému R. bola naposledy upravená rozhodnutím súdu zo dňa 15.01.2020. V tom čase mal maloletý R. 5 rokov a navštevoval MŠ v V. E.. Od 09/2021 maloletý navštevuje ZŠ v V. E.. Z uvedeného je zrejmé, že od poslednej úpravy výživného pre maloletého na jeho strane došlo k výraznej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, a to z dôvodu, že maloletý je vekovo starší, má viac ako sedem rokov, navštevuje základnú školu, v dôsledku čoho došlo k zvýšeniu nákladov na zabezpečenie jeho životných potrieb spojených s návštevou základnej školy, ale zvýšili sa aj výdavky na jeho stravovanie, mimoškolské aktivity, ošatenie. Otec maloletého je zamestnaný u zamestnávateľa H. J., u ktorého dosahoval čistý príjem, podľa výplatných pásov, v 10/2021 - 679,34 €, v 11/2021 - 594,74 €, v 12/2021 - 81,- €, v 01/2022 - 580,12 €, 02/2022 - 532,57 €, v 03/2022 - 270,98 €, v 04/2022 - 874,23 €. Podľa vyjadrenia otca maloletého od 6/2022 je PN a poberá nemocenské dávky 17,- € denne. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom pre maloletého bol otec maloletého zamestnaný a dosahoval čistý mesačný príjem cca 400,- €. V danej veci sa súdu nepodarilo zistiť aktuálne zárobkové pomery matky, rovnako ako to bolo v konaní 35P/114/2019, v ktorom bola naposledy posudzovaná jej vyživovacia povinnosť voči maloletému. Vzhľadom na uvedené a vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletého je v produktívnom veku, pričom v tomto konaní neboli zistené žiadne vážne dôvody, pre ktoré by nemohla dosahovať príjem napr. z pracovného pomeru, musel súd v tejto veci pri posudzovaní zárobkových pomerov na strane matky maloletého vychádzať z jej objektívnych možností a z potenciality príjmu vo výške od 25.246,- Kč (príjmu zisteného z mediánov miezd podľa pohlavia a vzdelania - žien so základným a nedokončeným vzdelaním v roku 2020) do 36.157,57 Kč brutto (príjmu zisteného z internetovej stránky Českého štatistického úradu v druhom štvrtroku 2022), z ktorého príjmu by si matka maloletého mohla riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému R., ktorý je svojou výživou odkázaný na svojich rodičov a tiež by si mohla uspokojovať aj svoje potreby. Pri určení výživného súd zobral do úvahy aj skutočnosť, že matka sa o maloletého R. nezaujíma, vôbec sa nepodieľa na jeho výchove a tiež na skutočnosť, že nemá inú vyživovaciu povinnosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval súd za primerané výživné vo výške 140,- € mesačne, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, s účinnosťou od mesiaca, v ktorom otec maloletého podal návrh na zvýšenie výživného na súd.

16. Pri takto určenej výške výživného vznikol matke maloletého dlh pre maloletého vo výške 275,- € (6/2022 - 10/2022 - 5 mesiacov á 55,- €). Tento zameškaný dlh povolil súd matke maloletého splácať v splátkach po 22,- € mesačne s účinnosťou zaplataenia prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok. Výšku splátok súd určil s poukazom na výšku bežného výživného pre maloleté dieťa, tiež s poukazom na výšku dlhu na zameškanom výživnom pre maloletého a aj s poukazom na potencionálnu výšku príjmu matky maloletého, ktorú by mohla matka maloletého dosahovať.

17. Podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. V danej veci súd v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, a to na Okresný súd Trenčín. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje,

v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Exekúciu na peňažnú povinnosť (výživné) vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona číslo 233/1995 Z. z.). Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie. Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 38 zákona číslo 233/1995 Z. z.).